

DIN CUPRINS

VIATA INTERNĂ A BISERICII ORTODOXE DIN MOLDOVA

pag.2

RELIGIA SAU ANTIRELIGIA ÎN SCOALĂ?

pag.3

IMPRESII DIN CĂLĂTORIE

Ortodoxia face parte din însăși existența poporului elen. Totul în jur vorbește despre credința lui.

pag. 4

MĂRTURILE UNUI PĂȚIT

Cu câțiva ani în urmă aveam o atitudine tolerantă, ba chiar binevoitoare (neștiință naivă!) față de cei ce-mi păreau total inofensivi – secte și alte organizații religioase.

pag. 4

OCTAVIAN

GOGA

TRIBUN AL

ARDEALULUI

După Eminescu și Macedonski, O.Goga e întâiul poet mare din epoca modernă, sortit prin simplitatea aparentă a liricii lui să pătrundă adânc în sufletul cititorului – e poet național ca și Eminescu.

pag. 5

CONTRIBUȚIA BIZANȚULUI LA CREȘTINAREA SPAȚIULUI SUD - EST ȘI EST EUROPEAN

Încă de la întemeierea Noii Rome - Constantinopolului - (între 324-330) Imperiul Bizantin a început să exercite un rol covârșitor în procesul de creștinare a Europei, dar mai ales a regiunilor estice și sudice.

pag. 6

UN VIS ÎMPLINIT

În pas de front și mângâiați de credința unei izbânzi ne-am prezentat la concurs. Și...cu ajutorul lui Dumnezeu, am câștigat...!

pag. 7

internațional

pag. 8

NAȘTEREA MAICII DOMNULUI

Este important să știm din ce neam se trăgea Maica Domnului: după tată, Ioachim, din neam împărătesc, din seminția lui David; după mamă, Ana, din neam preoțesc, din seminția lui Aaron. Deci pruncul ce urma să se nască dintr-înșă era de neam împărătesc și preoțesc, El fiind ca o încununare a acestor două spițe de neam, după cum a afirmat, văzând înainte, prorocul Daniil când l-a numit pe Iisus Hristos, Mântuitorul, „Domnul Domnilor”, „Sfântul Sfinților”, „Unsul Unșilor”. Aceste origini aveau să indice și să confirme și două din misiunile Mântuitorului în lume, de împărat și de preot.

Nașterea Maicii Domnului este cunoscută: Sfinții Ioachim și Ana, ajunși înaintați în vârstă și neavând copii, fapt ce era o rușine în societatea vremii aceleia, s-au rugat fierbinte lui Dumnezeu să le dăruiască un prunc, făgăduind că dacă îl vor avea, îl vor închina Domnului.

Rugăciunea lor a fost ascultată și după dorința lor și rânduiala și milostivirea lui Dumnezeu au avut un prunc, o fiică, pe care au numit-o Maria, și pe care,

conform promisiuni făcute, au închinat-o Domnului.

Nașterea Sf. Fecioare Maria nu pare o întâmplare istorică extraordinară. Ba, dimpotrivă, destul de simplă: părinții ei s-au rugat pentru a o avea, au avut-o și au împlinit promisiunea făcută Domnului. Ceea ce este însă extraordinar în acest eveniment, este intervenția imediată și concretă a lui Dumnezeu în viața dreptilor Ioachim și Ana, fapt ce constituie una din semnificațiile profunde, spirituale, ale acestei sărbători.

1. Știm și vedem că Dumnezeu nu lasă lumea să în părăsire, ci este prezent, sensibil și ascultător la cererile ce se fac cu cuviință; iar cuviința constă în dreptate, bine știind că dreptatea este a da fiecăruia ceea ce i se cuvine. Deci Ioachim și Ana

duceau o viață întru dreptate - de aceea Biserica noastră îi și numește drepti — adică trăiau întru cuviință, dând fiecăruia ce i se cuvenea, în special lui Dumnezeu, cinste și slavă în toate zilele vieții lor.

(continuare în pag. 2)

LA ÎNĂLTAREA SFINTEI CRUCI

Această sărbătoare își are începuturile în secolul IV.

În anul 320, Constantin cel Mare trimite pe mama sa, împărăteasa Elena, la Ierusalim, ca să caute și să găsească Crucea Mântuitorului.

Împreună cu patriarhul Macarie al Ierusalimului, împărăteasa Elena a pus să se facă săpături în dealul Golgotei, unde au găsit îngropate cele trei cruci, precum și piroanele cu care au fost străpunse mâinile și picioarele Mântuitorului. Care anume dintre cele trei a fost crucea pe care a pățimit Domnul s-a dovedit în chip minunat.

La 14 septembrie, Sf. Macarie, patriarhul Ierusalimului, ajutat de Sfânta Elena, a înălțat Sfânta Cruce a Mântuitorului în cetate, spre a putea fi văzută de mulțimile de credincioși care veniseră să i se închine.

De la această împrejurare a luat sărbătoarea noastră denumirea de „Înălțarea Sfintei Cruci”.

Crucea Mântuitorului a rămas de veghe în biserica construită de Constantin cel Mare în Ierusalim, multă vreme, până ce perșii, la vreo trei sute de ani mai târziu, au învins pe romani și au luat cu ei și Crucea Mântuitorului. Pronia divină a făcut însă

ca împăratul Heraclie să învingă pe perși și să readucă în Cetatea Sfântă neprețuita relicvă a creștinătății, care a fost înălțată iarăși spre vedere mulțimii, în aceeași zi de 14 septembrie, a anului 629, la 14 ani după ce fusese răpită de perși.

După ce a mai rămas o vreme în biserica Învierii, zidită de Constantin cel Mare în Ierusalim, Sfânta Cruce a fost dusă apoi la Constantinopol, spre a fi ferită de desele invazii arabe, iar la anul 1453, când Constantinopolul a căzut sub ocupația turcească, Crucea pe care S-a adus jertfă Domnul a fost dusă în Sf. Munte Athos, de unde - în mici fragmente, a făcut înconjurul lumii creștine. Bucăți din sfințitul și de viață dătorul lemn al Crucii se păstrează în sfințele altare, învelite în purpură și aur, mai prețioase decât cele mai prețioase odoare.

Cinstirea pe care credincioșii o acordă Sfintei Cruci, este cu atât mai mare, cu cât prin ea, „prin Cruce a venit bucurie la toată lumea” și mântuirea neamului omenesc.

NAȘTEREA MAICII DOMNULUI

(începutul în pag. 1)

Cinstindu-L pe Dumnezeu și slăvindu-L ca pe Făcătorul și Purtătorul de grijă a toate, ei se rugau neîncetat, perseverent, din toată inima, și rugăciunea lor, fiind întemeiată pe o viață dusă întru dreptate, a fost ascultată.

2. O altă semnificație a acestei sărbători este pornită din promisiunea făcută de acești drepti în fața lui Dumnezeu, și anume că dacă vor avea un prunc I-1 vor închina, ceea ce au și făcut atunci când rugăciunea lor s-a împlinit.

Mesajul acestui act constă în aceea că Dumnezeu contează pe promisiunea ce I se face; El consideră votul sau făgăduința ca pe o expresie, cea mai înaltă, a nevoii în care se află omul și ca un temei al acesteia și,

deci, împlinirea rugăciunii de către Dumnezeu, îl obligă implicit pe om la împlinirea făgăduinței făcute.

Făgăduința nu trebuie înțeleasă ca o condiționare pe care omul o face lui Dumnezeu și de care omul ar fi dependent, ci ca pe un act de supremă smerenie a omului, smerenie care, sinceră fiind, este luată în considerație de către Dumnezeu și prin care omul promite să dăruiască lui Dumnezeu ceea ce primește prin rugăciune și credință, să se lipsească de ceea ce dorește atât de mult, pentru ca și prin aceasta să se vadă că Dumnezeu există, lucrează și iubește și să I se aducă cu și mai mult temei slava și cinstea cuvenite.

3 În sfârșit, o altă semnificație a acestei sărbători este legată de desti-

nul Sf. Fecioare Maria, cea care urma să aducă în lume, prin harul lui Dumnezeu, pe Iisus Hristos, Mântuitorul.

Prin curăția vieții ei dedicate în întregime lui Dumnezeu, Sf. Fecioară s-a făcut vrednică de a fi vas ales din care să se nască Fiul lui Dumnezeu — Fiul Omului. Iată un exemplu viu din care înțelegem că și noi putem face ca Iisus Hristos să se nască spiritual în inimile noastre, că putem deveni și noi vase alese dacă viața noastră va fi dusă întru curăție și dreptate, dacă va fi dedicată lui Dumnezeu. Dar pentru a ne putea învrednici de acest mare har, este necesar să ne năștem, să devenim noi în șine făptură nouă, să ne înnoim duhovnicește, să ne curățim simțirile și pornirile, să zămislăm fiecare din

noi, în noi în șine pe omul cel nou care să fie o prelungire înnoită a propriei noastre ființe într-o nouă existență, cu un nou mod de viață apt pentru o astfel de găzduire, ca aceea a Fiului lui Dumnezeu

Fiul lui Dumnezeu să-și facă sălaș în fiul omului, adică în omul cel nou din noi, creația noastră și a harului lui Dumnezeu, noi înșine creându-ne ca pe propriii noștri fii, omul cel nou născându-se ca un fiu din omul cel vechi, cel curat din cel păcătos, ce lucru minunat!

Într-un astfel de om înnoit, Fiul lui Dumnezeu, Mântuitorul nostru, poate și vrea să-și găsească sălaș și va veni, și va rămâne, și va cina „El cu noi și noi cu El” (Apoc. 3, 20).

Pr. Teodor Damian

31 AUGUST – ZIUA LIMBII ROMÂNE

În dimineața zilei de joi, 31 august, Președintele Republicii Moldova, dl. Ministru al Culturii, Prea Sfințitul Episcop de Cahul și Lăpușna ANATOLIE, reprezentanții ambasadelor acreditate la Chișinău, alți oaspeți oficiali, precum și un pitoresc grup folcloric din Transilvania, au depus ofrande de flori la monumentul lui Ștefan cel Mare și Sfânt.

Domnul Președinte Petru LUCINSCHI a numit în discursul său limba de stat cu numele ei propriu – “română”, ceea ce dovedește că și conducerea statului nu mai poate sta pe poziția căutătorilor de limbi elvețiene, austriece, boliviene, mexicane sau australiene.

Noua compoziție funerară la mormântul părintelui diacon și distins pedagog și muzician Alexandru Cristea

dar cu părere de rău nu i s-a oferit cuvântul.

A urmat o procesiune pe aleea clasicilor cu depunere de flori, după care cei ce au dorit au mers la bustul nou-inaugurat al marelui patriot și cărturar, prim-ministru, Octavian Goga, fiu de preot care ne-a lăsat și frumoase scrieri creștine.

S-au rostit și rugăciuni întru pomenirea ilustrului om de cultură, iar preoții prezenți au stropit după tradiție chipul sculptat în bronz al celui pomenit și omagiat, cu sfântă aghiasmă.

După dezvelirea bustului lui Octavian Goga, la cimitirul central de pe strada Armeană, s-a slujit un parastas întru pomenirea părintelui diacon și distins pedagog și muzician Alexandru Cristea, autorul melodiei “Limba Noastră”. S-a instalat o nouă compoziție funerară la mormântul celui de la nașterea căruia s-au împlinit 110 ani – lucru îndeplinit cu strădaniile dnei Maria Ișaev și executat de sculptorul Mircea Spinei.

PS ANATOLIE a rostit un cuvânt de omagiere a celor două personalități: Octavian Goga și pr. diac. Alexandru Cristea.

La slujba de pomenire pe aleea clasicilor a cântat corul “CREDO”, iar la cimitirul central – corul bisericii “Sf. Nicolae” din Chișinău.

La momentele comemorative dedicate sărbătorii “Limbii Române” a fost prezent dl. Ministru al Culturii, Ghenadie Ciobanu.

Corul bisericii “Sf. Nicolae” din Chișinău la sfințirea crucii de pe mormântul diaconului Alexandru Cristea

Astfel, în această zi de sărbătoare au fost cinstiți de către urmași recunoscători cei ce

Secvență de la manifestările culturale din 31 august

prin viața și strădania lor au pus pietre de temelie la zidirea statorniciei noastre creștine.

Pr. Vasile Ciobanu

Bustul lui Octavian Goga

Ar fi avut ce spune despre limbă și PS ANATOLIE – din numele Bisericii, care a stat la temelia limbii literare (Mitropoliții Dosoftei și Varlaam; Veniamin Costache și Gavriil Bănulescu-Bodoni, preotul Alexei Mateevici),

De câțiva ani în societatea noastră se discută problema reintroducerii religiei în școală, dat fiind că un asemenea obiect a existat în școli până la 1940. Iată că în primăvara anului curent legea respectivă, după ce a stat mai bine de cinci ani în sertarele Parlamentului, este luată în sfârșit "în serios" și ... chiar adoptată. Dar în urma unor metamorfoze "miraculoase", în formula adoptată noțiunea de religie este înlocuită cu o expresie mai familiară parlamentarilor noștri – "educație moral-spirituală".

Ce o fi însemnând termenul acesta nu știu nici autorii, nici specialiștii de la Ministerul Educației, care au obligația să-i dea un conținut, cu atât mai mult teologii. Părintele Pavel Borșevschi, paroh al bisericii "Sf. Dumitru", ironiza în cadrul unui interviu acordat postului de radio "Antena C" – ce îi vom învăța pe copii în cadrul acestei discipline, zice, să nu scuipe, să îmble cu pantalonii călcați? Într-adevăr, era nevoie de o lege specială "cu privire la dunga pantalonilor" copiilor noștri? E o întrebare retorică, dar explicația că termenul "moral-spirituală" a fost produsul unui compromis într-un Parlament cu o aripă majoritară comunistă ne trezește mai mult nedumerirea, ca să nu spunem altfel.

De fapt, guvernării noștri și-au demonstrat de mai multe ori arta compromisiului. Fideli propriului stil, și de data aceasta ei se arată îngrijorați de respectarea libertății persoanelor de alte confesiuni, mai mult decât de respectarea dreptului și chiar a ființei propriului popor. Conștient sau inconștient (am vrea să credem), ei au transformat legea despre educația religioasă, pe care vor s-o dea copiilor săi mai mult de 90 de procente din locuitorii acestui stat, în legea cu privire la distrugerea credinței strămoșești și a identității acestui neam. Iată ce răsturnare diabolică! Nu s-a produs oare acest lucru și la inspirația adeptilor moonismului, o sectă totalitară din Coreea, pe care îi simpatizează G. Duca, președintele Comisiei parlamentare abilitată să pregătească proiectul legii respective? Viitorii cetățeni conștienți ai statului nostru suveran și independent deja cad pradă ușoară diferitor "mântuitori" în ghilimele. Aceștia racolează cu succes noi adepti, visând chiar să devină religii de stat în unele state, unde conducerea e mai independentă de ... conștiință (Vezi articolul doct. în teologie Nicolae Fuștei "Moonismul visează să devină religie de stat în Moldova" în ziarul "Curierul Ortodox" din 30 iunie 2000, sau rev. "Ekklesia" nr. 9-12). De ce am avea nevoie de lecții de religie, educația religioasă se face în familie, ar putea cineva să ne întrebe și în mare parte ar avea dreptate. Dar argumentul e valabil doar atâta timp cât există o legătură între generații, care la noi s-a rupt. Căci părinții noștri au fost educați în spiritul moralei (spirituale?) comuniste și nu sînt capabili să le dea acele noțiuni, necesare mântuirii sufletelor lor, iar bunicii din păcate nu sunt veșnici în această viață. Acesta a fost raționamentul inițiatorilor acestui proiect de lege. Dar intenția bună de la început, s-a materializat până la urmă într-o lege nocivă și dăunătoare societății. Poate exagerăm? Predându-le copiilor de la cea mai fragedă vârstă un melanj din toate religiile existente (or în prezent tendința de sincretism religios, exprimată prin curentul New-Age, e foarte puternică și este susținută de marii finanțatori ai lumii), putem fi siguri că le-am făcut cel mai mare serviciu. Pentru ei propria religie va fi pe viitor doar "una dintre cele multe". Adică le deschidem calea să pășească cu mai mare curaj în întâmpinarea crișnaiților, mooniștilor, harismaților etc., acelor culte străine, totalitare, multe din ele distructive care ultimul timp invadează spațiul desacralizat al fostei Uniuni Sovietice. Or pe un copil mic îl protejăm, învățându-l mai întâi să țină lingura ca să se hrănească. Când crește mai mare îi permitem să ia în mână

obiecte ascuțite, învățându-l în prealabil cum să se folosească de ele. Copiii noștri au nevoie mai întâi de cineva care să le spună ce înseamnă păcatul, să le explice că în urma acestuia ne îndepărtăm de Dumnezeu, că Dumnezeu este o Persoană care ne iubește, care este gata să ne ierte și să ne ofere Împărăția sa cerească. Că suntem născuți cu un suflet nemuritor, în sfârșit, care urmează să plece după moarte în rai sau în iad, după cum vor fi faptele omului. Toate acestea, apărați de Sfintele Taine ale Bisericii. Pentru cei mai necredincioși, poate e binevenit să citească mărturisirea unui satanist, care dorea să scape de botez, căci acesta îi încurca la practicarea cultului. (Îl relatează diaconul Andrei Kuraev în cartea "Protestanților despre Ortodoxie"). De ce ar trebui să se convingă copiii noștri că teoriile ateiste,

să le propunem oamenilor ceva mai bun, decât își vor ei! Ce înseamnă acel ceva mai bun? Ne răspunde însuși savantul: "Un document care să nu accepte nici o extremă", prin extremă subînțelegându-se desigur religia ortodoxă. Unde este Ștefan, ca să-i audă pe urmașii proaspăt neopăgânizați, cum vor să-i dea o lecție de creștinism! Conform opiniei lor, în secolul 21 nu mai avem nevoie de Taine bisericesti, ele fiind depășite de grandioasele descoperiri ale pedagogiei moderne moldovenești, nu mai avem nevoie de Hristos, e de ajuns doar să medităm la karma Universului, vopsiți pe creștetul ras! Sau să depunem jurământ de fidelitate "bunicuțului Moon" și Koreii – măicuțe cu miile, pe stadioane imense. Aceste imagini pot deveni un cadru obișnuit pentru Moldova într-un viitor nu atât de îndepărtat (ba chiar au devenit

deja), în caz dacă lucrurile evoluează în continuare așa precum vor guvernării și majoritatea responsabililor din structurile Ministerului Educației, de care depinde adoptarea programului de studii -

RELIGIA SAU ANTIRELIGIA ÎN ȘCOALĂ?

cele păgâne sau cele fals-creștine sunt incorecte cu prețul vieții lor, atunci când va fi prea târziu?

Relativ recent Rusia a fost zguduită de următorul caz: un tânăr krișnait i-a tăiat capul unui preot ortodox, motivând că a fost îndemnat să facă acest lucru de dumnezeul său – Krișna. Nu mai vorbim de numeroasele cazuri de violare a copiilor de către reprezentanții acestei confesiuni, de violența, actele de sinucidere în masă, scurgerea de bani și alte crime și escrocherii practice de adepții diferitor "mesia". Despre ei ne preîntâmpină Mântuitorul Iisus Hristos că vor fi mulți la sfârșitul veacului și vor umbla "ca niște lupi răpitori", căutând să-i "amăgească chiar pe cei aleși". Oferindu-le copiilor o religie în stil New-Age, îi împingem drept în brațele acestor lupi. Ne poate proteja doar Însuși Mântuitorul prin Biserica Sa, acea Biserică care de veacuri apără și poporul nostru ca o mamă iubitoare.

Îndată după adoptarea acestei legi la Universitatea Creangă și la cea de Stat au fost create catedre de educație moral-spirituală, care nu si-au definitivat opinia referitor la programele de studiu, după cum nu știe nici Ministerul Educației cu ce conținut să umple această disciplină. Un lucru îl știu atât reprezentanții Comisiei parlamentare pentru știință, cultură, învățământ și mijloace de informare în masă, în persoana șefului ei, G. Duca, cât și conducătorii acestor catedre – că preoții nu trebuie admiși în școală, lucru pe care îl declară univoc. Această antipatie necondiționată ne face să ajungem la cele mai triste concluzii. Că ceea ce nu au reușit păgânii atâtea veacuri, pot reuși guvernării acestui popor într-un timp foarte scurt.

Preoții sunt și ei oameni, mai ales că în anii de prigoană comunistă majoritatea au fost exterminați, izgoniți. Dar nu numai această ură patologică ne pune pe gânduri, deși este și ea grăitoare. Problema e că dorința celor mai mult de 90 procente din populație de a li se preda copiilor religia ortodoxă este pur și simplu neglijată! Folosindu-se în același timp în modul cel mai nerușinat, speculații cu privire la respectarea unor oarecare libertăți, garantate de constituție.

Un reprezentant al unei instituții științifice, referindu-se la proaspătul proiect al acestei discipline, elaborat acolo, declara recent în mod public că deși majoritatea populației e pentru predarea religiei ortodoxe, noi (adică ei) nu putem permite așa ceva, trebuie

fără extreme. Savanții noștri bravi, atâteștiutori, cu totul străini de teologie, se apucă să încropească peste noapte proiecte de studii, prin care vor să le aducă elevilor un dumnezeu al lor. Numele celui care în vechime îl puteau pronunța doar cei aleși, va ajunge să fie explicat de cei care se declară pe față dușmani ai Bisericii lui Hristos. Ne este milă de acești oameni, de altfel destul de buni și plăcuți în comunicare, care și ei își mai botează copiii la Biserică (încă?). Sunt și ei niște victime ale ideologiei desacralizante comuniste și ar avea nevoie de niște lecții elementare ale unui bun teolog. Atunci poate ar face cunoștință cu o mare virtute creștină, smerenia, care este cu totul departe de noi, și pe care cunoscând-o mari asceți și sfinți părinți ai ortodoxiei se ascundeau în pustie, conștienți de propria nimicnicie, dar nu s-ar mai apuca să "redacteze" ceea ce ne-a lăsat Hristos și a dăruit de veacuri prin Biserica sa, făcând-o ei înșiși pe mântuitorii. E cazul, cred, în încheiere să-l cităm pe un apologet contemporan al Ortodoxiei, părintele diacon Andrei Kuraev, care susține că cea mai strașnică dictatură poate fi o dictatură sub flamura toleranței și a democrației, când reprezentanților unei confesiuni li se răpește dreptul de a o practica și a o cunoaște, pe motiv că aceasta n-ar recunoaște și dumnezeii altor credințe și confesiuni! N-a ajuns, oare, poporul acestui pământ, care și-a păstrat timp de 2 milenii credința (consfințită apropo și de actuala stemă!) în această situație?

Notă: În încheiere am vrea să remarcăm că dintre toți conducătorii statului nostru, doar președintele parlamentului, Dumitru Diacov, s-a pronunțat ferm pentru studierea religiei în școală.

IMPRESII DIN CĂLĂTORIE

Am avut fericita ocazie să vizitez Grecia.

Călătoria noastră începuse, ca de obicei, cu toate formalitățile de rutină. Am trecut cu bine prin România, dar pe teritoriul Bulgariei ne-am rătăcit, căci un bulgar ne-a arătat greșit drumul spre Grecia, astfel că am pierdut din timp și am făcut în plus la 800 de km. Dar până la urmă am rămas despăgubiți deoarece, am avut ocazia să vedem aproape toată Grecia.

În această țară minunată totul este frumos. M-au impresionat mănoasele câmpuri, îngrijite cu deosebită sârguință, căci oamenii lucrează la niște temperaturi foarte mari: 40 –50 de grade. Grecii sunt buni gospodari și prelucrează orice petec de pământ. Deoarece și în această țară ploile întârzie, grecii folosesc irigația artificială, peste tot vezi dispozitive automate de irigat. Cu toate că temperatura este așa de înaltă, încât se pare că totul trebuie să se topească în jur, pământul este plin de verdeață, totul este verde: lanurile, viile, livezile.

Pe marginea drumului sunt pomi fructiferi plini de roadă, dar nimeni nu ia un fruct, nu așa cum se obișnuiește pe la noi.

Am observat că grecii trăiesc bine pentru că au o cultură bogată, la originea căreia se află credința creștină ortodoxă.

Ortodoxia face parte din însăși existența poporului elen. Totul în jur vorbește despre cre-

dința lui. Iată doar câteva exemple.

Serviciul divin în biserica "Sf. Gherasim" din Tesalonia

Mergând cu autobusul, sau ca alt mijloc de transport, veți observa numaidecât pe marginea șoselei la fiecare kilometru câte o cutie în forma unei biserici, în ea se află lumânări. Astfel fiecare trecător se poate opri în acest loc să aprindă câte

o lumânare, să se roage ca Dumnezeu să-l ajute să ajungă cu bine unde s-a pornit. Lucrul acesta îl face în Grecia de la mic la mare.

Copiii sunt deprinși cu credința părinților încă de mici, iar când devin maturi cu ajutorul lui Dumnezeu se descurcă mai ușor în toate.

Am mai observat un lucru neobișnuit pentru noi: în bisericile din Grecia sunt scaune aranjate așa ca între rânduri să fie loc de trecut. Oamenii mai în vârstă se așează pe scaune, dacă mai rămân locuri se așează și cei tineri.

La intrarea în biserică în partea stângă este loc pentru lumânări pentru cei morți, iar în dreapta pentru cei vii. Slujba se începe devreme, astfel că pe la ora 8 se termină. În timpul serviciului divin în biserică este o liniște absolută. Creștinii nu se îmbulzesc trecând să sărute icoanele. Preotul ține predica la un loc deosebit ce se află în dreapta iconostasului. După slujbă credincioșilor li se împart bucățele de prescură.

Cu aceste impresii pe care le-am avut vizitând Grecia, am vrut să mă împart și cu cititorii noștri.

A consemnat Vera Crijanovschi

MĂRTURIILE UNUI PĂȚIT

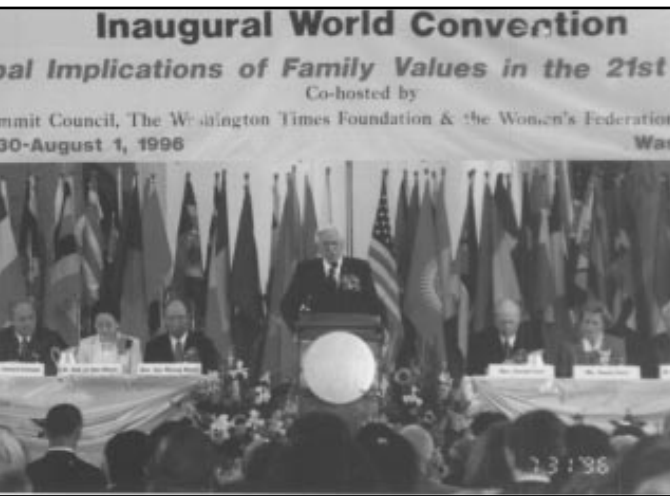
Ne plângem și vorbim ades de exodul multor specialiști calificați din diferite sfere culturale și sociale, al multor tineri capabili de a crea un viitor – speranța națiunii. Că se pustiește țara din cauza mizeriei și sărăciei – e un subiect foarte actual și des abordat. Însă există o altă cale de scurgere a talentelor și brațelor de muncă – cea internă. O ironie tristă că are loc o echilibrare oarecare – duși-veniți, însă deloc favorabilă. Dacă pleacă de la noi cei mai buni, apoi în schimb ni se trimit tot felul de alți „buni”, de ai impresia că cineva și-a îndreptat canalele de scurgere spre plaiurile noastre. O puzderie de organizații religioase, de „salvatori” cu teorii care mai de care mai deșucheate, doftori cu metode „unice” de „terapie”, tot felul de „filantropi” ne-au împânzit pământul și ne îmbolnăvesc societatea.

Cu câțiva ani în urmă aveam o atitudine tolerantă, ba chiar binevoitoare (neștiință naivă!) față de cei ce-mi păreau total inofensivi – secte și alte organizații religioase. Prevenirea preoților îmi sunau cam învechite și îmbibate cu

dogmatism. **Zombare, codificare, totalitarism, hipnoză** – pentru mine erau cuvinte ce se limitau la simple noțiuni de dicționar sau elemente fantastice, folosite în filmele de senzații tari. Însă de cruda lor realitate și de influența lor distructivă m-a convins și m-a făcut să vorbesc cazul meu și al altor prieteni și cunoscuți.

Primul caz care m-a pus pe gânduri s-a întâmplat când l-am întâlnit pe un fost coleg de colegiu. Ne-am întâlnit în gară, era cu un grup de tineri, comportarea căroră și cărțile pe care le răspândeau trădând apartenența lor la o organizație religioasă. Nu faptul că începuse să-mi vorbească despre Dumnezeu și că studierea Bibliei este unica salvare și mântuire m-a frapat, ci schimbarea radicală în felul lui de a vorbi, a gândi, a judeca... Doar nu trecuse nici jumătate de an de la despărțirea după absolvire, această metamorfoză îmi era neînțeleasă total. Dintr-un băiat plin de viață, de energie, cu o minte ascuțită și ageră s-a transformat într-o ființă total apatică, cu mișcări

stângace. Li dispăruse licărul din ochi și cu o seriozitate bolnăvicioasă răsfoia Biblia, citindu-mi de pe ici-colo. Mai târziu, o colegă mi-a risipit nedumerirea: „Știi, Nașcu a intrat într-o sectă. Ce schimbare s-

secvență de la un congres moonist; din 1996

a petrecut cu el, nici nu-ți poți închipui. Parcă și-a pierdut mințile – vorbește numai despre Paradis, fericire veșnică..., nu mai poți contacta normal cu el, sârmanul”. Știam despre Grigore că era dintr-o familie cu destule probleme și lipsuri materiale. Punând alături și alte cazuri de atragere în secte, am conchis că nu numai criza moral-spirituală și viitorul lipsit de perspective se fac vino-

vate de pierderea multor tineri, ci și dificultățile material-financiare îi fac pe mulți să cadă pradă diferitor „salvatori”.

Următoarea situație vine să ne confirme tristul adevăr. Cu Lena făcusem cunoștință la o

mătușă de-a mea, unde a locuit la gazdă. Mătușa mi-a spus că e o fostă sectară și că se rugase pentru ea o colegă de serviciu, o rudă de-a fetei. Tristă și scumpă la vorbă, cu o expresie ce trăda dezorientare și pesimism – totuși în scurt timp ne-am apropiat. Faptul că nu-și putea găsi locul, uneori zăpăcită și încurcată, epuizată m-a făcut să cred că-i vine greu să învețe la Universitate, că poate n-

are pregătirea necesară... Dar mi-a risipit bănuielele mărturisirea ei că adevărata cauză este aflarea ei un timp în secta mooniștilor, după care îi vine greu să se mobilizeze din cauza lipsurilor de la lecții, îi este greu să se echilibreze după învățatura și presiunea de acolo. Această boală can-ceroasă a societății noastre se furizează mai ales în rândurile tineretului, ademenindu-i în fel și chip, folosindu-i și storcându-le sufletul până la epuizare. Infiltrându-se, sectele își impun sistemele lor de valori în sânul popoarelor eliberate recent de totalitarismul politic.

Spunându-i că aș vrea să scriu un articol despre cazul ei, Lena a avut îndoieli la început. Se temea să nu o tachineze foștii „colegi”, dar faptul că povestirea ei ar preîntâmpina căderea în plasa sectarilor a altor tineri creduli a făcut-o să accepte. Își dădea seama că cuvintele lor despre pace, dragoste, lupta contra narcomaniei și SIDA sunt instrumente speculative care acționează asupra conștiinței oamenilor.

Absolvise recent colegiul, era hotărâtă de a-și continua studiile și a merge prin viață cu capul sus. Părinții, având și alți copii de crescut,

nu o puteau ajuta prea mult. S-a străduit să susțină examenele la Universitate și își căuta ceva de lucru și o gazdă mai ieftină. Căutările fiindu-i zadarnice, stătea tristă pe o bancă. Aici au și pescuit-o cei de la organizația CARP. Lecții interesante, organizație internațională – nu auzise până atunci de așa ceva, i-au stârnit interesul și curiozitatea. Poate nu s-ar fi dus ea, căci și-a dat seama că e un nou curent religios, dar tânăra care o recruta i-a promis să-i găsească o gazdă la o bătrână. Iar până ce – frecvența o lecție după alta. Oamenii ce-i cunoștea erau plăcuți, lectorii – binevoitori, cu zâmbetul mereu pe buze te făceau să-i crezi îngeri și a început să-i placă noul anturaj. S-a împrietenit cu o fată-lector, care a invitat-o să trăiască împreună gratis.

În „Centru” au primit-o cu brațele deschise, spunându-i că condiția seminarului este de a exclude orice fel de altă informație decât a lor, orice contact cu părinții, foștii prieteni, cunoscuți. Deci se crea o atmosferă de ștergere din cap a tuturor „gărgăunilor ce vis-au vârat în cap anterior”, ceea ce nu este altceva decât spălarea creierului...

Panuș Aliona
(Va continua)

OCTAVIAN GOGA

TRIBUN AL

ARDEALULUI

Octavian Goga s-a născut la 1 aprilie 1880, la Rășinari, sat așezat lângă Sibiu, la poalele Carpaților. Familia poetului din partea mamei e însemnată în cronici încă din secolul al XVII-lea. Familie de preoți, ea a dat numeroși oameni de carte, dăruți idealului național. Iosif Goga, tatăl poetului, a fost învățător, apoi preot la vechea biserică a rășinărenilor. Copilul crește între preoți și între dascăli, pe care-i va cânta mai târziu în poeziile sale.

La 9 ani Goga sfârșește școala primară și începe liceul la Sibiu, în anii asprei și nedreptei legi de maghiarizare a învățământului transilvănean. Liceul îl încheie la Brașov, unde, pornit pe drumul poeziei, citește pe Eminescu, Alecsandri, Coșbuc, dar și nume maghiare ca Petofi, Madach, Mikszath – lumea spiritului era liberă de dictatura opresorilor. Debutază în „Tribuna” din decembrie 1897 cu poezia *Atunci și acum*, apoi publică versuri în „Tribuna literară” și „Familia”.

În 1900 se înscrie la Facultatea de litere și filosofie din Budapesta, unde își începe anii hotărâtori ai existenței sale. Duce lupte pentru afirmarea spiritului românesc și idealuri naționale, organizează manifestări patriotice. În 1902 înființează revista „Luceafărul”, unde apar toate poeziile primului volum al lui Goga „*Poezii*” (1905), cât și cele mai semnificative poeme din cartea următoare „*Ne cheamă pământul*” (1909).

Angajat cu întreaga sa existență în lupta Ardealului subjugat, O.Goga alătură poeziei scrisul gazetarului cu verb incendiar. Publică primul volum de publicistică „*Însemnările unui trecător. Crâmpie din zbuciumările de la noi*” (1911), după care este închis în temnița din Seghedin. Dar rămâne inflexibil în hotărârea acțiunilor sale, publicând volumul de versuri „*Din umbra zidurilor*” (1913), apoi unul de publicistică „*Strigăte în pustiu*” (1915) și altul de poezii „*Cântece fără țară*” (1916). Nimic din tonul „dinamitar” al începuturilor poetice nu s-a pierdut în poemele cele mai bune de acum.

În 1919 O.Goga e ales ministru al Instrucțiunii în guvernul de Uniune națională, iar la 1923 devine membru al Academiei. În 1924 obține premiul național de poezie. Între anii 1928-1938 Goga scrie foarte rar versuri, fiind absorbit de politică și de gazetăria la zi.

Muri, înainte de a vedea noua sfârșiere a țării, la 7 mai 1938. La 12 mai poetul a fost înmormântat la Ciulea.

* * *

Se poate spune că în 1905, când apărea volumul de „*Poezii*”, Octavian Goga nu a debutat, ci s-a impus. Poetul era așteptat, versurile lui nu erau descoperite, ci aclamate.

La restaurantul „Gambinus” din București, la o masă jucau șah Ion Gorun și George Coșbuc, iar Caragiale chibița. Pe canapea era un volum de poezii, adus de Nerva Hodoș. Răsfoindu-l la întâmplare, au dat peste poezia *Oltul*. După ce au citit-o, remarcile au fost următoarele: „Un poet de la noi, din Ardeal. Mă, da știi că are talent!”; Să bem câte o halbă în sănătatea lui. Să bem, că-i vrednic”. Și cei trei maeștri ai scrisului au stat până în zorii zilei, reluând lectura volumului și cântărind fiecare strofă. A fost cea mai strălucită consacrare a necunoscutului poet.

Temperament puternic și protestatar, Goga se impune în fruntea luptătorilor ardeleni pentru libertate. Suflul protestatar și mesianic al poeziei lui răsare dintr-o profundă identificare cu „sfânta suferință” a neamului, cu „obida din cronica țării”. Dar el a știut să dea durerii și speranței nu atât o varietate de ton, cât o profunzime și o tensiune a credinței. Rostul poeziei la Goga se explică prin rostul poetului – poetul unui timp, al unei țări, ivit în lumina unui ideal, iluminat de credința izbăvirii neamului său. Acesta este chipul poetului imaginat de Goga în poemul „*Rugăciune*”, ce ilustrează crezul său poetic, căpătând semnificația unui manifest, al unui program:

*Rătăcitor, cu ochii tulburi,
Cu trupul istovit de cale,
Eu cad neputincios, Stăpâne,
În fața strălucirii Tale.
În drum mi se desfac prăpăstii,
Și-n negură se-mbracă zarea,
Eu în genunchi spre Tine caut:
Părinte,-orânduie-mi cărarea!*

*În pieptul zbuciumat de doruri
Eu simt ispitele cum sapă,
Cum vor să-mi tulbure izvorul
Din care sufletul s-adapă.
Din valul lumii lor mă smulge
Și cu povața Ta-nțeleaptă,
În veci spre cei rămași în urmă,
Tu, Doamne, văzul meu îndreap
tă.*

*Alungă patimile mele,
Pe veci strigarea lor o frânge,
Și de durerea altor inimi
Învață-mă pe mine-a plânge.
Nu rostul meu, de-a pururi pradă
Ursitei maștere și rele,
Ci jalea unei lumi, Părinte,
Să plângă-n lacrimile mele.*

*Dă-mi tot amarul,
toată truda
Atâtor doruri fără
leacuri,
Dă-mi vișorul în care
urlă
Și gem robiile de
veacuri.*

*Demult gem umiliții-n umbră,
Cu umeri gârbovi de povară...
Durerea lor înfricoșată
În inimă Tu mi-o coboară.*

Ruga imploratoare își găsește explicația într-o opoziție esențială între un „eu” și un „noi”, între viața trecător-personală a poetului și suflul de veacuri al poporului. El, cântărețul, vrea să fie „marele suferind”, „marele inițiat”. Astfel poezia devine expresia unui tulburător sacrificiu – a jertfei de sine pentru alții. Poetul vrea să sufere toate durerile oamenilor, spre a-și întări credința în Dumnezeu și a putea da glas din durere cântării sale ca o cântare a tuturor. Ibrăileanu a scris despre creația lui Goga că „aduce ceva din spiritul și din viziunea biblică, iar versurile *Rugăciunii* au ceva din Genesis”.

Toată critica creației lui Goga și-a îndreptat eforturile asupra descoperirii „autenticității estetice” a poeziei sale, spre înțelegerea și explicarea „dreptei măsuri a frumosului”. Călinescu susține că poetul din Rășinari nu e doar un poet din Ardeal, ci „un poet al Ardealului”. În poezia *Oltul* țara nu e numai loc geografic, aer și pământ, ci condiție a ființei, existența însăși. S-a mai spus că Goga e un cântăreț al satului, în stare să configureze o lume specific rurală, cu o umanitate reprezentativă în diversele ei înfățișări: plugarii, „inteligenția”, lăutarul, dascălul, etc. Satul este o împărăție a muncii. Truda „sfântă” a câmpului e semnul de noblețe al acestor „dătători de pâine” – plugarii:

*Cinstite mâini de soare arse
Și înăsprite de sudoare:
Din truda săptămânii voastre
Trăiește-a lumii sărbătoare!*

(*Graiul pâinii*)

În această împărăție, punctul fix, determinat, strălucind de departe peste întinderea câmpului, este „tutela satului”, un fel de centru ordonator al acestei lumi: biserica – „lăcaș străbun”, loc nemișcător în timp, emblema dăinuirii acestei lumi peste vitregiile istoriei. Astfel, la Goga biserica devine semn al suflului plugarilor „în trupul ei de lemn”:

*Stau biruit la colțul vechi de
strană,
Și mintea mea cutremurată-mi
spune
Că-n drumul ei a răsărit un picur
Din mult ascunsa vieții-nțelepci
une...*

*Aici, în umbra potolită doarme
Măreța taină-a morții și a vieții,
Tu, suflete întunecat de gânduri,
Tu simți prelung fiorul
dimineții...*

*Clopotnița se-ndoaie și se
frânge
Din biete încheieturi uscate,
Un suflet e ce-i înfioară lemnul
Și din adâncul altor vremi stră
bate.*

(*Lăcaș străbun...*)

T. Maiorescu scria despre creația lui Goga: „Subiectele poeziilor sunt aceleași de când lumea, nouă însă și totdeauna variată este încorporarea lor în artă; aici cuvântul poetului stabilește un raport până atunci necunoscut între lumea spirituală și cea materială și descoperă astfel o nouă armonie a naturii”. E cunoscută multora poezia *Bătrâni*, devenită romanță:

*De ce m-ați dus de lângă voi,
De ce m-ați dus de-acasă?
Să fi rămas fecior la plug,
Să fi rămas la coasă.*

*Atunci eu nu mai rătăceam
Pe-atâtea căi răzlețe,
Și-aveați și voi în curte-acum
Un stâlp la bătrânețe.*

*Așa... vă treceți, bieți bătrâni,
Cu rugi la Preacurata,
Și plânge mama pe ceaslov,
Și-n barbă plânge tata...*

Legată pentru totdeauna de istoria românească, poezia lui Goga va păstra mereu fiorul iubirii de țară. Ea este greu de comentat, fiind cu mult deasupra goalelor cuvinte, de un farmec zguduitor. După Eminescu și Macedonski, O.Goga e întâiul poet mare din epoca modernă, sortit prin simplitatea aparentă a liricii lui să pătrundă adânc în sufletul cititorului – e poet național ca și Eminescu.

Larisa ERȘOV

CONTRIBUȚIA BIZANȚULUI LA CREȘTINAREA SPAȚIULUI SUD-EST ȘI EST EUROPEAN

Încă de la întemeierea Noii Rome - Constantinopolului (între 324-330) - Imperiul Bizantin a început să exercite un rol covârșitor în procesul de creștinare a Europei, dar mai ales a regiunilor estice și sudice.

Ruinele mănăstirii Sf. Simeon Stolpnicul, Kalat-Seman

Bizanțul a asigurat un cadru politic favorabil desfășurării libere a misiunii creștine. Primul pas l-a făcut însuși împăratul Constantin cel Mare. El a creat religiei creștine o situație specială, privilegiată comparativ cu celelalte culte. Iar odată cu proclamarea oficială a creștinismului în Imperiu (380), statul începe să acorde și mai mult sprijin și privilegii Bisericii. Astfel, noile raporturi dintre stat și religia creștină au făcut din Biserică cea mai importantă instituție.

Biserica susținea în propaganda ei că puterea statului vine de la Dumnezeu și depinde de El. Biserica se roagă pentru toți reprezentanții puterii statale și le conferă prin aceasta o valoare și siguranță religioasă. Această colaborare între stat și Biserică decurgea din aceste principii și era concepută să se desfășoare într-o deplină înțelegere. Astfel a început răspândirea creștinismului în masă, fiind propovăduit și de mulți demnitari statali, convertiți la noua religie.

Însă trebuie să recunoaștem că idealul de colaborare între stat și Biserică nu a fost totdeauna atins și pe parcursul istoriei s-a ajuns adesea la excese atât din partea împăraților, cât și a fețelor bisericesti. Astfel, procesul misionar nu totdeauna a avut un caracter doar religios, ci și unul politic.

Religia creștină încă de la finele sec. IV se răspândește intens în rândurile populației imperiului, ajungând către sec. V să cuprindă întreaga populație a marelui Imperiu, cu excepția unor grupări restrânse de păgâni, a evreilor și a câtorva triburi germanice.

În această perioadă crește rolul scaunului de la Constantinopol, fiind ridicat la rang de patriarhat și devenind al doilea, după Roma, în ceea ce privește întâietatea onorifică (la Sinodul II Ecumenic de la Constantinopol din 381) și își lărgeste aria jurisdicțională în Tracia, Asia, Pont și în alte regiuni barbare (prin hotărârile Sinodului IV Ecumenic de la Calcedon din 451).

Vechile comunități creștine se extind și

iau naștere altele noi.

De la început scaunul de la Constantinopol nu avea o influență prea mare, puterea sa crește treptat, de aceea se poate considera că în cursul sec. IV opera misionară a fost dusă în principal de bisericile episcopale locale. Anume episcopului îi revenea răspunderea conducerii generale a activității misionare, coordonarea și supravegherea ei. În general, viața religioasă a comunității din acea perioadă gravita în jurul misiunii, serviciilor religioase, filantropiei, monahismului.

Nu trebuie uitat nici aportul laicilor în aportul misionar adus de către numeroși negustori, călători, funcționari, soldați etc., precum și a monahilor misionari, cum au fost Eutyches, Sava Gotul ș. a.

Deci, în sec. IV încă nu putem vorbi despre o acțiune misionară condusă de către Constantinopol într-un mod organizat, ci doar de activitatea bisericilor locale, dirijate de episcopi și mitropoliți. S-au distins, în mod deosebit, comunitățile conduse de Niceta de Remesiana, Bretanion și Theotim I de Tomis, precum și alți misionari din Mesopotamia și Asia Mică.

Se presupune că rolul episcopului de Constantinopol crește în timpul domniei împăratului Theodosie al II-lea. Iar ordinea ierarhică și jurisdicțională se definitivează după al IV-lea Sinod Ecumenic.

Din cea mai veche *Notitia* cunoscută a lui

Baptisteriul bisericii "San Giovanni in fonte", Ravenna (400-450)

Epiphanius, aflăm că în diocesele Traciei existau cinci mitropolii (Heraclea, Philippopolis, Traianopolis, Adrianopolis, Marcianopolis), cu un număr total de douăzeci de episcopi sufragane și cincisprezece arhiepiscopi autocefale.

În sec. VI, începând cu domnia împăratului Anastasius I, numărul scaunelor mitropolitane crește sensibil. În dioceza Traciei se ajunge până la cincizeci și două de episcopi sufragane. Progresele

încreștinării se înregistrează și în rândurile populației barbare din interiorul și exteriorul Imperiului.

Piatră funerară, Dobrogea (sec. IV-VI)

Patriarhului de Constantinopol îi reveneau, mai cu seamă, zonele nord-dunărene, nord-pontice și cele ale Caucazului.

Dificilă este stabilirea rolului exact pe care Patriarhul de Constantinopol l-a avut în creștinarea populațiilor locale ori migratoare din sud-estul Europei, ce trăiau în sfera Vicariatului de Thessalonic. Deci, vicarul de Thessalonic era dependent din punct de vedere canonic de Roma, dar se afla și sub influența religioasă a Constantinopolului, ca urmare a dependenței politice.

În multe teritorii (între sec. VII-X) Bizanțul pierde controlul politic, după așezarea în ele a slavilor, avarilor și bulgarilor. Atunci, efortul misionar al Constantinopolului se îndreaptă spre popoarele barbare. Legea Agrară dată de Iustinian al II-lea a contribuit la procesul de integrare a slavilor în tradițiile de viață bizantină și a ușurat creștinarea lor.

Aceasta a reprezentat pregătirea spre creștinarea lor oficială, care a avut loc în sec. IX (pentru slavi, bulgari, sârbi, croați) prin astfel de misionari ca Kiril și Metodius.

Mulți barbari așezați pe teritoriul Imperiului au primit credința creștină de la populația locală cu care au venit în contact.

Rolul Bizanțului crește și în Balcani, căci după 732/733 eparhiile Vicariatului de Thessalonic depindeau de Patriarhia de Constantinopol.

Astfel a contribuit Bizanțul la răspândirea creștinismului din spațiul sudic și sud-estic al Europei până aproximativ în sec. X.

Octavian Moșin

VESTEA BUNĂ

P A G I N Ă P E N T R U C O P I I nr. 4, septembrie 2000

Cuviosul Simeon Stâlpnicul vindecă un șarpe

Creștinii primelor secole adesea plecau în pustiu, mai departe de forfota lumească, pentru a fi mai aproape de Dumnezeu. Unul din ei – Cuviosul Simeon, care a viețuit în sec. V, și-a făcut lăcaș pe un stâlp și a viețuit mai mulți ani în post și rugăciune, pentru aceasta fiind numit Stâlpnicul.

Oamenii veneau la el cu rugăminți și Sfântul nimănui nu-i refuza ajutorul său, pentru toți se ruga lui Dumnezeu.

Dar iată că odată lângă poarta stâlpului și-a făcut culcuș un șarpe uriaș și fioros și oamenilor le era frică să vină la Cuvios. Șarpele însă se simțea bine lângă Sfânt – de ce ar fi plecat?

Odată șarpelui i-a nimerit un țepuș în ochi. El se zvârcolea, se încolăcea de durere, apoi s-a târât până la stâlp și îi arăta Sfântului prin întreața sa înfățișare că suferă și are nevoie de ajutor.

Sfântului Simeon i s-a făcut milă de acest șarpe nenorocit. În privirea Cuviosului era atâta bunătate și dragoste, încât țepușul a căzut ca prin minune din ochiul animalului. Șarpele recunoscător s-a așezat

lângă poarta stâlpului ca un miel. Iar când ochiul s-a vindecat de tot, șarpele s-a retras în culcușul său de mai înainte. Oamenii au început să vină iarăși la Cuviosul Simeon, slăvindu-L pe Dumnezeu pentru această minune.

DIN CREAȚIA COPII OR

Svetlana Zugravu, clasa 6, Chișinău

ÎNGERAȘUL MEU

*Îngerașul meu iubit
De ce tu m-ai părăsit?
Eu aș vrea să fii cu mine
Să mă-nveți numai de bine.*

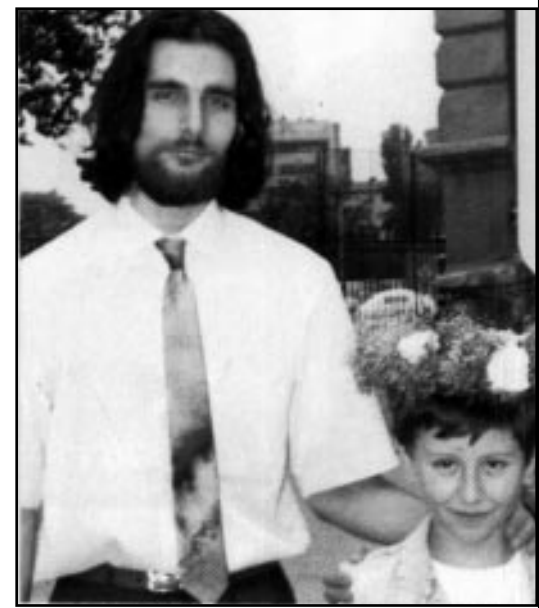
CRUCEA

*Crucea cea de mântuire
Eu tot timpul o păstrez
Să mă urc cu ea la ceruri
Că pe Domnul îl iubesc.*

UN VIS ÎMPLINIT

Mă trezisem în zori sub razele soarelui albe și sfioase, care-mi mângâiau fața. Fereastra era deschisă spre alte orizonturi... În căușul palmelor strângeam ceva, o iconiță care-mi veghea somnul, primită în dar la botez. Nu-mi amintesc cine mi-o dăruise, eram prea mic, mult prea mic.

Un pic de neliniște nu-mi dădea pace. Se lansase un concurs cu tema "Salvați planeta Pământ" și școala noastră de Arte frumoase participa. De câteva zile doamna profesoară Zamfira Galan ne dădea îndrumări călăuzitoare. În pas de front și mângâiați de credința unei izbânzi, ne-am prezentat la concurs. Și, cu ajutorul lui Dumnezeu, am câștigat...!

Răzvan Leca, clasa VIII-a Împreună cu domnul profesor de religie

POPAS DE RUGĂCIUNE LA MĂNĂSTIREA NĂMĂEȘTI

Biserica adăpostește icoana Maicii Domnului de ghiulele în timpul făcătoare de minuni – odorul de neprețuit al mănăstirii, care a fost legată în argint în anul 1798, precum spune inscripția de pe îmbrăcămintea icoanei, de către Enache Postelnicu, iar în anul 1903 icoana a fost încadrată solid în ramă de argint de către doamna general Elena Rosetti.

Crucea de piatră de deasupra bisericii, ridicată de Gavriil Voievod

la 1601, a fost dărâmată de ghiulele în timpul războiului din 1916 și numai o porțiune din ea poate fi văzută lângă zidul bisericii.

Tot atunci bisericuța și chiliile mănăstirii au căzut victimă focului provocat de bombardamente, prin aceste locuri fiind zonă de front. În această calamitate s-au pierdut documente și odoare nespuse de prețioase.

Salvarea Sfintei Icoane făcătoare de minuni, a câtorva icoane

vechi, împreună cu puține odoare sfinte și o mică parte din cărțile bisericesti se datorește unui neînfricat oștean român, sergentului Ion Mustață, care a înfruntat singur urgia focului, a gloanțelor și obuzelor dușmane, salvând din mijlocul flăcărilor puținul ce s-a putut salva.

Bisericuța are hramurile "Întrarea Maicii Domnului în Biserică" și "Izvorul Tămăduirii".

Rodica Vatamanu, elevă în clasa 7

J O C U R I

Completați pătrățelele libere cu literele care lipsesc

1. Vasul de lângă icoană în care se pune untdelemn și care luminează ca o lumânare în biserică sau acasă, se numește

C A

2. Vasul liturgic în care se pune vinul ce se va preface în Sângele Domnului se numește

P R

3. Vasul pe care se pune Sfântul Agneț și celelalte părțicele se numește

D C

3. Obiectul de cult care se pune pe Sfântul Disc pentru a susține acoperământul de deasupra Sfântului Agneț se numește

S L A

EUROPA DUPĂ CRIZA DIN KOSOVO - IMPLICAȚII PENTRU BISERICI

La Oslo a avut loc o conferința a Bisericilor creștine la care au participat întâistătători, ierarhi și clerici ai Bisericilor Ortodoxe din Constantinopol, Albania, Rusia, Armenia, Iugoslavia și Statele Unite, precum și alți conducători de Biserici, catolici și protestanți din Europa cu scopul de a evalua criza din Kosovo și impactul acesteia în regiunea balcanică și în întreaga Europă. Întâlnirea a fost organizată de către Conferința Bisericilor Europene (CBE), în colaborare cu Biserica Ortodoxă Sârbă, Consiliul Ecumenic al Bisericilor și Grupul pregătitor de la Viena, Biserica Luterană din Norvegia, biserica de stat și Guvernul norvegian au sprijinit material în mod generos această conferință în calitate de gazde.

1. Conferința a evidențiat faptul că această criză din Kosovo nu a luat sfârșit, ci dimpotrivă: această zonă devine, pe zi ce trece, din ce în ce mai monoetnică, iar comunitățile locale sunt departe de a-și asigura pacea și reconcilierea.

2. C.B.E. va organiza un studiu teologic și istoric pentru a explica cauzele acestor separări și pentru a facilita o apropiere, o reconciliere a acestor mentalități și moșteniri diferite.

3. Această conferință a evidențiat nevoia de informare echilibrată și de consultare ecumenică, ținându-se seama de modul greșit în care criza din Kosovo a fost prezentată în mass-media

4. Elementul religios nu trebuie exploatat de către politicieni în situațiile conflictuale, ci, dimpotrivă, conducătorii religioși pot contribui la prevenirea conflictelor de orice fel. S-a recomandat Organizației pentru Securitate și Cooperare în Europa (OSCE) să recunoască acest rol binefăcător al Bisericilor, iar C.B.E. va iniția stabilirea unui centru de suport și coordonarea acțiunilor de pace și reconciliere a comunităților religioase din spațiul balcanic.

5. Conferința și-a exprimat îngrijorarea față de intervenția militară din Cecenia, care, asemenea celei din Iugoslavia, a adus multe victime în rândul populației civile, făcând apel la găsirea unei soluții pașnice.

6. S-a făcut apel la întreaga comunitate internațională (ONU) și la toate Bisericile din Europa și America de Nord pentru începerea procesului de reconstrucție a Iugoslaviei. Un proiect model, propus de Biserici, ar putea fi reconstruirea unuia dintre podurile de peste Dunăre, într-un parteneriat ecumenic. De asemenea, s-a propus intensificarea ajutoarelor umanitare în aceasta perioadă, când iarna se apropie, în buna colaborare cu conducătorii locali ai Bisericilor.

Mihail SPĂTĂRELU

COMUNICAT AL SECRETARIATULUI SFÂNTULUI SINOD AL PATRIARHIEI ECUMENICE

Preafericitul Bartolomeu I, Patriarhul
Bisericii Ecumenice

8 august, Constantinopol (Stambul)

În legătură cu publicarea în rețeaua Internet a unei dezinformații în care se stipulează că, chipurile, la 27 iulie 2000 Biserica Ucrainei a fost acceptată în jurisdicția Patriarhiei Ecumenice, Secretariatul Sfântului Sinod al Bisericii Ecumenice este împuternicit să decalare că o astfel de hotărâre nu a fost luată niciodată, astfel că informația difuzată și în ziarul *Ukrainska Slovo* (din 27 iulie 2000), și în articolul lui Kiril Frolov, publicat în ziarul *Pravoslavie* în aceeași zi, sunt bazate pe o dezinformație.

Patriarhia Ecumenică își exprimă îngrijorarea și regretul din cauza acestor știri false care duc spre dezbinare, generează conflicte între creștinii ortodocși și pun sub semnul întrebării acele succese obținute deja în activitatea pentru unitate, punând în pericol și comuniunea celor care cred în Iisus Hristos și care vor să îndeplinească porunca Lui de a fi uniți.

Creștinii care dispun de mijloace bănești, au posibilitatea să facă un bine pentru cititorii noștri, ajutând în măsura posibilităților la apariția publicației "Curierul Ortodox".

Dragi cititori, existența ziarului depinde de numărul abonaților. Vă rugăm să contribuiți la creșterea numărului cititorilor noștri. Alegeți ziarul nostru și nu veți regreta!

Stimați cititori, Vă anunțăm că cu binecuvântarea ÎPS VLADIMIR, Mitropolit al Chișinăului și întregii Moldove, are loc abonarea la ziarul "Curierul Ortodox" pentru a doua jumătate a anului 2000. Abonându-Vă la publicația noastră, la orice oficiu poștal din republică, veți fi la curent cu noutățile din viața Bisericii Ortodoxe din Moldova, din lumea creștină, cu problema reintroducerii religiei ca disciplină școlară; Veți avea în casele D-voastră interesante lecturi creștine în familie, informații din istoria și cultura noastră creștină ortodoxă, precum și alte lucruri de învățătură ziditoare de suflet.

Colectivul redacției aduce sincere condoleanțe părintelui Pavel Borșevschi în legătură cu trecerea la cele veșnice a mamei sale Ana. Dumnezeu s-o ierte și s-o odihnească în lumea celor drepti.

STIMAȚI CITITORI!

Colegiul de redacție Vă invită să participați la publicația noastră prin reportaje, povestiri, comunicări și alte materiale, dacă e posibil și însoțite de imagini, poze, care ar reflecta viața cotidiană a parohiei D-voastră, construcția sfintelor locașuri, sfîntirea acestora, activitatea școlilor duminicale, predarea religiei în școală ș.a.

A B O N A Ț I - V Ă A C U M

Pentru a fi siguri că veți primi "Curierul Ortodox" și în a doua jumătate a anului 2000, abonapi-vă acum

Indice de abonare: 22034

Preț de abonament:
3 luni - 3 lei 90 bani
1 lună - 1 leu 30 bani

MATERIALELE PUBLICATE REFLECTĂ DOAR OPINIA AUTORILOR ȘI GRADUL LOR DE DOCUMENTARE

Stimați cititori, dacă ați citit ziarul și nu doriți să-l păstrați, transmiteți-l la alți cititori, dar vă rugăm să nu-l folosiți pentru necesități auxiliare

CURIERUL ORTODOX
Publicație
în limba română
Indice de abonare 22034

Adresa redacției:
"Curierul Ortodox". Bd. Traian, 3/1
MD-2060 Chișinău
Moldova (Rep)
Tel. 77-25-33, 77-24-44

REDACȚIA
Nicolae FUȘTEI - redactor-șef,
Preot Vasile CIOBANU - secretar responsabil,
Preot Dumitru Tolico - redactor tehnic,
Larisa ERȘOV - redactor literar

Tipografia "Prag"
str.Șpicului 94,
Chișinău
Tirajul:2000
Comanda Nr.1728